

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIV TA‘LIM, FAN VA
INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

**ALISHER NAVOIY NOMIDAGI TOSHKENT DAVLAT
O‘ZBEK TILI VA ADABIYOTI UNIVERSITETI**

**O‘ZBEK TILI TARAQQIYOTI VA
XALQARO HAMKORLIK
MASALALARI**

**XALQARO ILMIY-AMALIY
KONFERENSIYA MATERIALLARI**

2025-yil 18-oktabr

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA’LIM, FAN VA
INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

**ALISHER NAVOIY NOMIDAGI TOSHKENT DAVLAT O‘ZBEK
TILI VA ADABIYOTI UNIVERSITETI**

**O‘ZBEK TILI TARAQQIYOTI VA XALQARO HAMKORLIK
MASALALARI**

Xalqaro ilmiy-amaliy konferensiya materiallari

2025-yil 18-oktabr

Toshkent – 2025

**EMOTSIONAL LEKSIKANING SEMANTIK-PRAGMATIK
TALQINI: INGLIZ VA O‘ZBEK TILLARI MISOLIDA
“SEMANTIC-PRAGMATIC INTERPRETATION OF EMOTIONAL
LEXICON: A CASE STUDY OF ENGLISH AND UZBEK LANGUAGES**

DOI: [10.52773/tsuull.conf.2025.18.10/WHUH4425](https://doi.org/10.52773/tsuull.conf.2025.18.10/WHUH4425)

Axmedova Niluzar Akmalovna
Alisher Navoiy nomidagi
ToshDO‘TAU tayanch-doktoranti
niluzaraxmedova4@gmail.com

Annotatsiya: Til nafaqat aloqa vositasi, balki insonning ichki dunyosini, ruhiy kechinmalarini va ijtimoiy tajribasini ifoda etuvchi eng muhim fenomen hisoblanadi. Har bir insonning hayoti davomida boshidan kechiradigan his-tuyg‘ulari, ruhiy holatlari va ularning ifodasi til orqali shakllanadi va uzatiladi. Shaxs ruhiy holatini ifodalovchi birliklar (emotsional va psixologik holatlarni bildiruvchi til birliklari) har bir tilning ko‘p jihatdan o‘ziga xos xususiyatlarini aks ettiradi. Ruhiy holatlarni ifodalovchi til birliklari ijtimoiy va madaniy kontekstga qarab farq qiladi, bu esa tillar orasidagi tafovutlarni anglashda muhim rol o‘ynaydi.

Kalit so‘zlar: emotsional leksika, ruhiy holat ifodalari, qiyosiy tilshunoslik, semantik tahlil, pragmatik ma‘no, madaniy kontekst, ingliz-o‘zbek tarjimasini, hissiy so‘zlar, kognitiv lingvistik, madaniyatlararo semantika

Annotation: Language is not only a means of communication, but also the most important phenomenon that reflects a person's inner world, emotional experiences, and social background. The feelings, emotional states, and their expressions that every person experiences throughout their life are formed and conveyed through language. Language is not only a means of communication, but also the most important phenomenon that reflects a person's inner world, emotional experiences, and social background. The feelings, emotional states, and their expressions that every person experiences throughout their life are formed and conveyed through language. Lexical units that express a person's psychological state (words denoting emotional and psychological conditions) largely reflect the unique characteristics of each language. These units vary depending on social and cultural context, which plays an important role in understanding cross-linguistic differences.

Keywords: emotional lexicon, expressions of psychological state, comparative linguistics, semantic analysis, pragmatic meaning, cultural context, English-Uzbek translation, emotional words, cognitive linguistics, cross-cultural semantics.

Til nafaqat aloqa vositasi, balki insonning ichki dunyosini, ruhiy kechinmalarini va ijtimoiy tajribasini ifoda etuvchi eng muhim fenomen hisoblanadi. Har bir insonning hayoti davomida boshidan kechiradigan his-tuyg'ulari, ruhiy holatlari va ularning ifodasi til orqali shakllanadi va uzatiladi. Shuning uchun ham emotsional leksika lingvistika, psixologiya va madaniyatshunoslikda muhim tadqiqot obyektiga aylangan [Wierzbicka, 1999]. Emotsiyalarni ifodalovchi birliklar tilning leksik boyligida o'ziga xos semantik va pragmatik xususiyatlarga ega bo'lib, ularning qo'llanishi jamiyatning ijtimoiy-madaniy qadriyatlari bilan bevosita bog'liqdir [Plutchik, 1980:34]. Tilshunoslikda emotsional leksika bo'yicha tadqiqotlar, asosan, ularning semantik maydoni, nutqiy vazifasi, stilistik konnotatsiyasi va madaniy xosligini o'rganishga qaratilgan. Emotsional holatlarni bildiruvchi so'zlar faqatgina hissiy reaksiyani tasvirlab qolmaydi, balki ular nutqda baholovchi funktsiya bajaradi, voqelikka shaxsning munosabatini bildiradi [Kövecses, 2000:57]. Masalan, *love* va *sevgi* so'zlari bir qarashda sinonimdek tuyulsa-da, ingliz tilida bu birlik kengroq doirada — do'stlik, kasbga muhabbat, hatto predmet va jarayonlarga nisbatan ijobiy his-tuyg'uni ifodalash uchun qo'llanadi. O'zbek tilida esa *sevgi* ko'proq shaxslararo va oilaviy munosabatlar bilan bog'liq semantik doiraga ega.

Mazkur maqola ingliz va o'zbek tillaridagi bir qator emotsional birliklarni qiyosiy tahlil qilishga bag'ishlanadi. Tahlilda ularning denotativ va konnotativ ma'nolari, nutqda qo'llanish xususiyatlari, madaniy xosligi hamda tarjima jarayonida yuzaga keladigan muammolar yoritiladi. Ushbu yondashuv nafaqat lingvistik tadqiqot uchun, balki tarjima nazariyasi va amaliyoti, til o'qitish metodikasida ham muhim ahamiyat kasb etadi [Baker, 2018:89]. Ingliz va o'zbek tillarida turli xil ruhiy holatni ifodalovchi til birliklari mavjud. Bunga misol tariqasida ingliz-o'zbek tillarida *xursandlik* – *happiness*, *g'am* – *sadness*, *g'azab* – *anger*, *qo'rquv* – *fear*, *ajablanish* – *surprise*, *jirkanish* – *disgust*, *sevgi* – *love*, *qayg'u* – *grief*, *aybdorlik* – *guilt*, *uyat* – *shame*, *faxr* – *pride*, *xijolat* – *embarrassment*, *kamsitish* – *contempt*, *hasad* – *jealousy*, *umid* – *hope*, *yengillik* – *relief*, *yolg'izlik* – *loneliness*, *xafa bo'lish* – *frustration*, *hayajon* – *excitement*, *rozi bo'lish* – *contentment*, *o'ziga ishonch* – *confidence*, *zerikish* – *boredom*, *hasadgo'ylik* – *envy*, *shafqat* – *compassion*, *nafrat* – *resentment*, *hamdardlik* – *sympathy*, *hayrat* – *awe*, *noxushlik* – *reluctance*, *befarqlik* – *indifference*, *eforiya* – *euphoria* kabi leksik birliklarni keltirib o'tsak bo'ladi. Biroq, bu so'zlarning semantik ko'lamlari va pragmatik ishlatilishi ikki tilda turlicha izohlanadi. Shu bois tadqiqotda qiyosiy-semantik tahlil, kontekstual kuzatuv va madaniyatlararo lingvistik taqqoslash metodlari qo'llanildi. Quyidagi jadvalda har bir emotsional birlikning ingliz va o'zbek tilidagi lisoniy qiymati, semantik doirasi va nutqdagi ishlatilish xususiyatlari ko'rsatildi:

- **Surprise (Ajablanish)** — Ingliz tilida kutilmagan hodisaga nisbatan neytral yoki ijobiy hissiy reaksiyani bildiradi. O'zbek tilida ko'proq holatning hissiy ta'siri va odanning shu paytdagi reaksiyasi ta'riflanadi.

EN: *I was surprised to see him.* UZ: *Uni ko'rib ajablanib qoldim.*

- **Disgust (Jirkanish)** — Ingliz tilida noxushlik va nafratni bildiradi, ko'pincha hid, ko'rinish yoki xatti-harakat sababli yuzaga keladi. O'zbek tilida esa shaxsiy va ijtimoiy munosabatlarda ko'proq ishlatiladi.
EN: The smell filled me with disgust. UZ: Hididan jirkanib ketdim.
- **Love (Sevgi)** — Ingliz tilida romantik, do'stona yoki oilaviy ijobiy tuyg'ularni ifodalaydi. O'zbek tilida muhabbat, mehr va ijtimoiy bog'lanishlarni anglatadi. *EN: I love my family. UZ: Men oilamni sevaman.*
- **Grief (Qayg'u)** — Ingliz tilida og'ir yo'qotishdan kelib chiqadigan chuqur ruhiy og'riqni bildiradi. O'zbek tilida odatda motam yoki oila a'zolarining yo'qotilishi bilan bog'lanadi. *EN: She was in grief after the loss. UZ: Yo'qotishdan keyin qayg'uga botdi.*
- **Guilt (Aybdorlik)** — Ingliz tilida noto'g'ri ish qilganini his qilish, pushaymonlikni ifodalaydi. O'zbek tilida axloqiy me'yorlar bilan kuchli bog'lanadi. *EN: He felt guilty for lying. UZ: Yolg'on gapirgani uchun aybdorlik sezdi.*
- **Shame (Uyat)** — Ingliz tilida jamiyat oldida noto'g'ri ish qilganda yuzaga keladi. O'zbek tilida esa jamiyat va oila nazarida yanada kuchliroq ahamiyat kasb etadi. *EN: He felt shame after the mistake. UZ: Xatosidan uyalib ketdi.*
- **Pride (Faxr)** — Ingliz tilida ijobiy (yutuqlardan faxrlanish) yoki salbiy (kibrlanish) ma'noga ega. O'zbek tilida milliy va shaxsiy iftixor tuyg'usini bildiradi.
EN: She takes pride in her work. UZ: O'z ishidan faxrlanadi.
- **Embarrassment (Xijolat)** — Ingliz tilida ijtimoiy vaziyatda noqulaylik va betayinlik hissini bildiradi. O'zbek tilida axloqiy va odobiy holatlar bilan bog'lanadi.
EN: I was embarrassed to ask. UZ: So'rashga xijolat bo'ldim.
- **Contempt (Kamsitish)** — Ingliz tilida boshqalarni past ko'rish va hurmatsizlikni bildiradi. O'zbek tilida ijtimoiy tabaqalanish yoki kibrnini ifodalaydi.
EN: He looked with contempt. UZ: Kamsitib qaradi.
- **Jealousy (Hasad)** — Ingliz tilida raqobat yoki rashkdan kelib chiqadigan norozi holatni anglatadi. O'zbek tilida ko'proq o'zaro munosabatlarda seziladi.
EN: He felt jealous of his friend. UZ: Do'stiga hasad qildi.
- **Hope (Umid)** — Ingliz tilida kelajakda yaxshi natija kutishni bildiradi. O'zbek tilida jamiyat va oila istiqboli bilan bog'liq holda qo'llanadi.
EN: I hope for the best. UZ: Yaxshi natijadan umid qilaman.
- **Relief (Yengillik)** — Ingliz tilida stressdan qutulish va xavf ortda qolishini ifodalaydi. O'zbek tilida ruhiy bosimning kamayishi bilan bog'liq.
EN: She felt relief after hearing the news. UZ: Xabarni eshitgach, yengillik sezdi.
- **Loneliness (Yolg'izlik)** — Ingliz tilida ijtimoiy aloqalar yo'qligi hissini bildiradi. O'zbek tilida oila va jamiyatdan ajralish tuyg'usi bilan bog'lanadi.
EN: He felt lonely in the city. UZ: Shaharda yolg'izligini his qildi.
- **Frustration (Xafa bo'lish)** — Ingliz tilida reja amalga oshmaganda yuzaga keladigan norozilikni bildiradi. O'zbek tilida shaxsiy munosabatlar bilan bog'liq

holda ishlatiladi.

EN: *He felt frustrated.* UZ: *U xafa bo'ldi.*

• **Excitement (Hayajon)** — Ingliz tilida quvonch, kutish va ijobiy ruhiy ko'tarinkilikni ifodalaydi. O'zbek tilida tadbirlar arafasida kuchli seziladi.

EN: *The kids were excited.* UZ: *Bolalar hayajonga tushdi.*

• **Contentment (Rozi bo'lish)** — Ingliz tilida mavjud holatidan mamnunlikni bildiradi. O'zbek tilida shaxsiy va jamoaviy qoniqishni ifodalaydi.

EN: *She felt content.* UZ: *U rozi bo'ldi.*

• **Confidence (O'ziga ishonch)** — Ingliz tilida o'z qobiliyatiga ishonishni bildiradi. O'zbek tilida jamiyat tan olishi bilan ham bog'lanadi.

EN: *He spoke with confidence.* UZ: *O'ziga ishonch bilan gapirdi.*

• **Boredom (Zerikish)** — Ingliz tilida qiziqish yo'qligi va vaqt cho'zilishini bildiradi. O'zbek tilida faoliyat yetishmasligi sababli seziladi.

EN: *I was bored.* UZ: *Zerikdim.*

• **Envy (Hasadgo'ylik)** — Ingliz tilida salbiy his-tuyg'u, raqobatga asoslangan holatni bildiradi. O'zbek tilida tanqidiy ohang kuchliroq seziladi.

EN: *His envy was obvious.* UZ: *Uning hasadgo'yligi sezilib turardi.*

• **Compassion (Shafqat)** — Ingliz tilida achinish va yordam berishga tayyorlikni bildiradi. O'zbek tilida diniy va axloqiy qadriyatlar bilan bog'lanadi.

EN: *She felt compassion.* UZ: *Shafqat ko'rsatdi.*

Ingliz va o'zbek tillarida shaxs ruhiy holatini ifodalovchi birliklar nafaqat lug'aviy ma'noda, balki ularning qo'llanish chastotasi, ijtimoiy kontekstdagi vazifasi va madaniy yuklamasida ham sezilarli farq qiladi. Masalan, ingliz tilidagi *love* so'zi doimiy ravishda keng doirada qo'llanib, faqat romantik munosabatlar emas, balki kasb-hunar, sevimli mashg'ulot yoki predmetlarga bo'lgan ijobiy hissiyotlarni ham bildiradi. O'zbek tilidagi *sevgi* esa ko'proq shaxslararo va oilaviy munosabatlarda ishlatiladi, ya'ni uning semantik doirasi ancha torroq. Xuddi shuningdek, *shame* va *uyat* birliklarini tahlil qilganimizda, ingliz tilida bu tushuncha shaxsning ichki hissiyotiga urg'u beradigan bo'lsa, o'zbek tilida *uyat* ijtimoiy nazorat vositasi sifatida kuchliroq semantik yuklamaga ega. Bu shuni ko'rsatadiki, o'zbek madaniyatida jamiyat va oila fikri shaxsning ruhiy holatini shakllantirishda muhim o'rin tutadi. Qiyosiy tahlil shuni ko'rsatadiki, ko'plab emotsional birliklar universal bo'lsa-da (masalan, *joy*, *sadness*, *anger*), ularning ishlatilish konteksti, kuchi va ijtimoiy ahamiyati milliy madaniyatga qarab o'zgaradi. Bu esa emotsional leksikaning tilshunoslikdagi ahamiyatini yanada oshiradi va uning tarjima nazariyasidagi dolzarbligini ko'rsatadi. Mazkur tadqiqot ingliz va o'zbek tillaridagi shaxs ruhiy holatini ifodalovchi leksik birliklarning qiyosiy tahlili ularning semantik va pragmatik farqlarini yoritib berdi. Olingan natijalar shuni ko'rsatadiki:

1. **Semantik farqlar** – ayrim so'zlar ikki tilda formal sinonim bo'lsa-da, ularning qo'llanish doirasi va ma'no kuchi turlicha.

2. **Pragmatik xususiyatlar** – emotsional birliklarning ishlatilishi madaniy qadriyatlar bilan chambarchas bog'liq.

3. **Tarjima muammolari** – ayrim birliklar uchun to‘liq ekvivalent topish qiyin, shuning uchun kontekstual tarjima yondashuvi muhim.

4. **Lingvistik ahamiyat** – emotsional leksikaning o‘rganilishi tilning antropotsentrik xususiyatlarini ochib beradi va uning kommunikativ vazifasini to‘liqroq anglashga yordam beradi.

Shunday qilib, ingliz va o‘zbek tillarida shaxs ruhiy holatini ifodalovchi birliklarning qiyosiy tahlili nafaqat lingvistik tadqiqotlar, balki tarjima nazariyasi, til o‘qitish metodikasi hamda madaniyatlararo muloqot uchun ham dolzarb va amaliy ahamiyatga ega.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Baker, M. (2018). *In Other Words: A Coursebook on Translation* (3rd ed.). Routledge.
2. Kövecses, Z. (2000). *Metaphor and Emotion: Language, Culture, and Body in Human Feeling*. Cambridge University Press.
3. Lakoff, G., & Johnson, M. (2003). *Metaphors We Live By*. University of Chicago Press.
4. Plutchik, R. (1980). *Emotion: A Psychoevolutionary Synthesis*. Harper & Row.
5. Wierzbicka, A. (1999). *Emotions Across Languages and Cultures: Diversity and Universals*. Cambridge University Press.
6. Pavlenko, A. (2008). *Emotion and Multilingualism*. Cambridge University Press.

MUNDARIJA

<i>Sirojiddinov Shuhrat</i>	O'zbek tili – xalqaro maydonda!	
I SHO‘BA. O‘ZBEK TILSHUNOSLIGI VA TILSHUNOSLIKNING NAZARIY MASALALARI		
<i>Ashirboyev Samixon</i>	O'zbek adabiy tilining tayanch dialektini belgilash yo'lida	6
<i>Hakimova Muhayyo, Rahmatova Feruza</i>	O'zbek tilida kognitiv metonimiya	11
<i>Juraqobilova Xamida</i>	She'riy asarlarda kognitiv metaforalar shakllanishida lingvomadaniy omillarning ta'siri	17
<i>Mustafayev Fizuli</i>	Kino dilində söz birləşməsi və qoşa sözlər haqqında	24
<i>Jabborov Baxrom, Sharipova Sarvinoz, Istamova Shohista.</i>	O'zbek iboralarining milliy mentalitetni ifodalashdagi o'rni	32
<i>Turdiboyev Tohir</i>	Yordamchi so'zlar masalasiga doir ayrim qarashlar	37
<i>Abjalova Manzura</i>	Hozirgi o'zbek tili leksik sathiga doir ba'zi masalalar	42
<i>Sheronov Boyirboy</i>	Sintaktik sathda mazmuniy-shakliy nomutanosiblik haqida	50
<i>Madjidova Dilorom</i>	Современные методы и проблемы прикладного языкознания	54
<i>Tolipova Dildora</i>	Лакуны в узбекских письменных литературных источниках и проблемы их перевода	59
<i>Elova Dilrabo</i>	O'zbek tilshunosligida uslubiy xoslanishni farqlash xususidagi qarashlar	67
<i>Abdullayev Jumanazar</i>	Yangi O'zbekistonning mumtoz tilshunoslik merosi, zamonaviy lingvistik qadriyati	73
<i>Israilova Saodat</i>	Turk va o'zbek tillarida rang bildiruvchi leksemalar semantikasi	84
<i>Kasimova Ziyoda</i>	Cho'lponning "Kecha va kunduz" romanidagi frazeologik birliklarning badiiy-uslubiy tahlili	88
<i>Baxodirova Shaxlo</i>	Lakuna va realiya munosabati	92

<i>Hakimov Dilshod</i>	“Biz” va “o‘z” olmoshlarining o‘zbek tilidagi funksional maqomi: struktur-semantik tahlil	98
<i>Kurbanbayev Otabek, Qodirberganova Dilnura</i>	O‘tkir Hoshimov asarlarida so‘z birikmasining turlari O‘tkir Hoshimov asarlarida so‘z birikmasining turlari	107
<i>Allaquliyeva Qunduz</i>	Ixtionimlarning lingvistik va ekstralingvistik omillar asosida yangi ma’no ifodalashi	113
<i>Isoqulova Qunduz</i>	So‘z-gaplarning noverbal vositalar bilan ifodalanishi	117
<i>Ismayilli Ayshen</i>	Sintaktik yolla yaranan mikrotoponimlar xulasə	122
<i>Davronova Zarnigor</i>	Sadriddin Ayniyning “Sudxo‘rning o‘limi” qissasidagi antroponimlarining kognitiv-semantik tahlili	132
<i>Muzaffarova Zarrina</i>	Metonimiyaning konseptual modellari	136
<i>Yusupova Aziza</i>	Metaforaning she’riy matnlarda aks etishi	140
<i>Mamarasulova Maftuna</i>	Fonosemantik g‘oyalarning rivojlanish bosqichlari	146
<i>Abdurasulova Dilnoza</i>	Ayollar nutqida konnotatsiya va murojaat birliklarining pragmatik xususiyatlari	151
<i>Soqiyeva Shirin</i>	Tilshunoslikda konseptni o‘rganishda til va madaniyatning o‘rni	157
<i>Abruyeva Zaxro</i>	O‘zbek tilidagi murojaat shakllarining konseptual tuzilishi	160
<i>Bovmanova Bashorat</i>	O‘zbek tilida halollik tushunchasining leksik-semantik ifodalanishi	164
<i>Jumaniyozova Charos</i>	Hajm-o‘lchov bildiruvchi sifatlarning nisbiylik xususiyati	168
<i>Xayrullayeva Ra’no</i>	Kichraytirish qo‘shimchalarining nutqdagi ahamiyati	172
<i>Tursunova Sojidadxon</i>	“Fayzining amakisi” hikoyasidagi nutqiy akt vositasida ifodalangan ironiyalar tahlili	177

<i>Utegenova O'g'iloy</i>	Badiiy asarlarda tasviriy ifodalar	181
<i>Maxmudova Matluba</i>	Qaratqich kelishigi semantikasiga doir ayrim mulohazalar	185
<i>Xolmamatova Sarvinozxon</i>	Konnotatsiya va konnotativ birliklarning o'rganilganlik darajasi hamda turlari	191
<i>Turg'unboyeva Dilnoza</i>	Zamonaviy tilshunoslikda miqdor kategoriyasining o'rni	199
<i>O'ralova Nargiza</i>	Parsellyatsiya va metaforaning o'zaro aloqadorligi	204
<i>Jabborova Aziza</i>	O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning BMT Bosh Assambleyasining 72-sessiyasida so'zlagan nutqidagi evfemizmlarning morfologik tahlili	209
<i>Odilova Dilobar</i>	Jahon tilshunosligida o'xshatishlarning ilmiy tadqiqi	214
<i>Nazarov Qobilbek</i>	Turli tizimdagi tillarda soma komponentli maqollarning tasniflanishi	218
<i>Mullaboyeva Shirin</i>	Til, estetik tafakkur va didning paremiologik birliklarda ifodalanishi	226
<i>G'aybullayev Erkinjon</i>	O'zbek madaniyatini ifoda etishda lakunalarning roli: Cho'lpon asarlari misolida	230
<i>Oripova Mavluda</i>	Sinestezik metaforalarning lingvomadaniy xarakteri:sinestezik metafora va milliy o'ziga xoslik	240
<i>Otaxonova Sohiba</i>	Antroponimlarning internet va yangi media makonidagi o'rni	245
<i>Shodmonaliyeva Yulduz</i>	Modallik bilan tasdiq-inkor kategoriyasining o'zaro munosabati	250
<i>Sobirova Maftuna</i>	Konchilik terminotizimi va uning o'zbek leksik tizimidagi o'rni	256
<i>Umarova Shahzoda</i>	O'zbek tilshunosligining kombinator lingvistikaning shakllanishidagi o'rni	260
<i>Turg'unova Maftuna</i>	Til taraqqiyotida kognitiv tilshunoslikning o'rni	270
<i>Muratova Nafisa</i>	Tilak va tabrik nutqiy aktida ekstralingvistik	274

	vositalarning o'rni	
<i>Murotov Hamro</i>	Reklama matnlarining tasnifi	280
<i>Normuminov Laziz</i>	Qo'chqor Norqobil hikoyalarda xalqona so'zlashuv, ibora va maqollarning qo'llanishi	285
II SHO'BA. AMALIY TILSHUNOSLIK VA LINGVODIDAKTIKA MUAMMOLARI.		
<i>Xolmanova Zulxumor</i>	Tilning ma'lumotlarni saqlash va yetkazish funksiyasi	289
<i>Qurbonova Munavvara</i>	Ontolingvistika va pragmalolingvistika munosabatida deyktik birliklarning o'rni	297
<i>Ruzibayeva Nigoraxon</i>	Psychological needs in the language classroom	303
<i>Abdurahmonova Muqaddas</i>	Ментальные омонимы в когнитивной лингвистике	308
<i>Umurzoqova Marhabo</i>	Badiiy matnda ayol lisoniy shaxs tiplari xususida	317
<i>Abjalova Manzura</i>	O'zbek tili multikorpusi – zamonaviy ta'limiy tizim	321
<i>Ruzmetova Novval</i>	Роль узбекских народных традиций в социокультурном развитии студентов	326
<i>G'ulomova Nargiza</i>	Alisher Navoiy mualliflik korpusini yaratishda statistik ma'lumotlarning muhimligi	335
<i>Dedaxanova Muazzam</i>	Lingvistik ekspertizaning yuzaga kelishi va shakllanish tarixi	344
<i>Shamsiyeva Manzura</i>	Animatsion filmlarning aksiolingvistik jihatlari	347
<i>Xudaykulova Shaxnoza</i>	O'zbek tili diskursida global qadriyatlarining aksiolingvistik integratsiyasi	353
<i>Ibragimova Sayyora</i>	Псевдонимы узбекских и русских писательниц: генезис, семантика и когнитивные особенности	357
<i>Tilyabayev Kamil</i>	Благодарные: из эмоционального опыта	361

	изучения узбекского языка как второго	
<i>Alimardanov Elyor</i>	Xorazm dialektal zonasining qipchoq shevali areallari	369
<i>Bozorova Sabohat</i>	Gazeta tili va publitsistik janrlarning lingvostilistik xususiyatlari	372
<i>Abduvoxidova Mavzuna</i>	Обучение грамматике в условиях коммуникативного подхода	377
<i>Mamadayupova Vasila</i>	Katta yoshdagilarning xorijiy til o'rganishi	381
<i>Azizova Feruza</i>	Raqamli texnologiyalarning til evolyutsiyasiga ta'siri: XXI asrda yozma va og'zaki muloqotning transformatsiyasi	385
<i>Abdullayeva Roxila</i>	Xarakter ifodalovchi birliklarning freym tahlili	389
<i>Yusupova Shahzoda</i>	Suggestiv nutq ta'sirchanligini oshirishda sifatlarning o'rni	393
<i>Mamirova Xayriniso</i>	Ko'p ma'noli so'zlarni qayta ishlashning gibridd modellari	398
<i>Nabiyeva Parvina</i>	Assotsiativ tezaurus: til tasviri va inson ongining modellashtirilishi	405
<i>O'rinova Zarifa</i>	Iqtiboslarning intertekstual tezaurusda aks etishi	410
<i>Rayimjonova Matluba</i>	Rauf Parfi she'riyati leksikasini chastotali lug'at asosida tadqiq qilish muammolari va yechimlari	414
<i>Turobova Nargiza</i>	Ulug'bek Hamdam ijodining lingvopragmatik tahlilida presuppozitsiya	418
<i>Abdullajonova Madina</i>	"Fiziologik xatolar"ni disgrafiyadan farqlash masalasi	424
<i>Pulatova Umriniso</i>	Yoshlar slengining ayrim o'ziga xos hududiy xususiyatlari	428
<i>Imomova Ismigul</i>	Dramatik matnlarda qo'llanilgan barqaror birikmalar va maqollarning intertekstual ohang va mazmunini boyitishdagi roli	435
<i>Arolova Nafisa</i>	Til o'zlashtirishda leksik portlash hodisasi	440
<i>Tursunboyeva Fayiza</i>	Korpus lingvistikasining diniy matnlardagi o'rni	443

<i>Amrullayeva Mohinur</i>	O'zbek tilidagi ayrim fe'l-atvor frazemalarining semantik tasnifi va uslubiy xususiyatlari	450
<i>Mirnosirova Dilbar</i>	Bolalar verbal assotsiatsiyalarining ayrim sintaktik xususiyatlari	454
<i>Aminova Zilola</i>	Darsdan tashqari mashg'ulotlarda o'zga tili o'quvchilarning nutqini o'stirish	462
<i>Muratova Ademi</i>	Multilingualism and bilingualism in turkic-speaking countries: contemporary challenges and development prospects	466
<i>Umurzakova Zuxraxon</i>	Ona tili darslarida interaktiv raqamli resurslarni tatbiq etishning didaktik qulayligi	472
<i>Maxmudjonova Nargizaxon</i>	Tilshunoslarga bog'lab berilgan tomorqa...	477
III SHO'BA. MADANIYATLARARO MULOQOT VA O'ZBEK TILI TARAQQIYOTI		
<i>Uluqov Nosirjon, Solixodjayeva Xavasxon</i>	O'zbek sayillari va ayrim turk bayramlarining etnolingvistik hamda lingvokulturologik tahlili	481
<i>Mirzodjanova Malika</i>	Сравнительный семантический анализ употребления английских “over”, “above” и их таджикских эквивалентов	489
<i>Komilova Gavharoy</i>	Nutq tadqiqida yangi yondashuvlar	484
<i>Pulatova Zamira</i>	Роль межкультурной коммуникации в процессе изучения языков	497
<i>Moldokulova Elina</i>	Сохранение узбекской культурной идентичности через язык и традиционный костюм в эпоху глобализации	501
<i>Yo'ldoshxonov Javohirbek</i>	Микротопонимы как ономастическая реалия: сравнительный анализ ташкента и лондона	505
<i>Abduqodirova Zebo</i>	The role of lingvocultural competence in the translation of specialized ecological texts. (English and Uzbek languages)	509

<i>Otamirzayeva Sug'diyona</i>	Teaching legal english in uzbek context: challenges of terminology	514
<i>Sayfiyeva Komila</i>	Fitonim komponentli o'zbek va ingliz maqollarining madaniyatlararo qiyosiy tadqiqi	521
<i>Madjidova Maftuna</i>	Лингвосоматические единицы которые характерные для арабской культуры	529
<i>Xasanova Sohijamol</i>	Ingliz va o'zbek tillarida "yaxshilik" va "yomonlik" kategoriyalarining lingvokulturologik tahlili	534
<i>Lafasova Mavjuda</i>	Xorij tilshunosligida o'xshatishlar tadqiqi	539
<i>Olimova Mushtariybonu</i>	O'zbek va ingliz xalq maqollaridagi "omad" va "omadsizlik" konseptlarining qiyosiy tahlili	544
IV SHO'BA. O'ZBEK TILINING XORIJDA O'QITILISHI VA O'ZARO HAMKORLIK MASALALARI		
<i>Akalin Ahmet</i>	<i>Kültür Taşıyıcısı Olarak Özbek Dilinin Diplomatik Fonksiyonu</i>	549
<i>Rahmonqulov Abdunazar</i>	O'zbek va tojik tillari interferensiyasi haqida	555
<i>Rafibayeva Nasiba, Mingboyeva Oypari</i>	Лингвистика и страноведческий аспект в преподавании иностранного языка	559
<i>Xakimova Mavzunadjon</i>	Лингвистическое табу и стратегия эвфемизации в таджикском и английском языках	563
<i>Musurmankulova Shaxribon</i>	Turk tiliga xos ayrim frazemalar tahlili	569
<i>Xodjayeva Mashhura</i>	Влияние глобализационных тенденций на методику обучения иностранным языкам	576
<i>Erkaboyeva Havojon</i>	Translation studies and the internationalization of the uzbek language	581

<i>Axmedova Niluzar</i>	Emotsional leksikaning semantik-pragmatik talqini: ingliz va o'zbek tillari misolida	584
V SHO'BA. TIL TARIXI VA TURKIY TILLAR TADQIQOTLARI		
<i>Seyhan Tanju</i>	Ali Şir Nevâyî ve Üslubunda Fiillerin Yeri	589
<i>Abdushukurov Baxtiyor</i>	O'zbek tilining tarixiy takomili va buguni	604
<i>Rahimi Farhad</i>	Nezrali'nin Çağatay Türkçesi Sözlüğünün Yanlışları Üzerine	611
<i>Jafarzade Vahide</i>	Mustafa Zəririn "Siyərün-nəbi" əsəri haqqında bəzi qeydlər	640
<i>Muhammadiyahva Dilafro 'z</i>	"Boburnoma" parallel korpusini yaratishdagi tarjima tamoyillari	650
<i>Bo'ronov Anvar</i>	Poloves-qipchoq tillari maishiy leksikasi milliy identifikatsiyalash mezoni sifatida	657
<i>Xo'janiyazova Shahnoza</i>	Alisher Navoiyning "Sab' ai sayyor" asaridagi idish-tovoq nomlarining leksik-semantik xususiyatlari	665
<i>Xolmurodova Mushtariy</i>	"Nasoyim ul-muhabbat" asaridagi tibbiy terminlar tahlili	670
<i>Mirzayeva Ulker</i>	Yunan mənəbələrində işlənən Azərbaycan antroponimlərinin leksik-semantik təhlili	676
<i>Babazade Rahshane</i>	Mustafa Zəririn "Yüz hədis və yüz hekayə" əsərində zərflər	684
<i>Yodgorov Hamid</i>	"Qo'noq" umumturkiy leksemasining etimologiyasi	697
<i>O'razova Iqbol</i>	Frazemalar kognitiv semantikaning o'rganish obyektı sifatida	701
<i>Azizzade Turkan</i>	R.O.Şor Yafəs-türk dil əlaqələri haqqında	705
<i>Saygin Muhterem</i>	Klasik Türk Edebiyatının Doğu Sahasında Sevgili İçin Kullanılan Bir İfade Körke Bay (Körkke Bay,	711

	Görge Bay)	
<i>Hamishog'lu Meryem</i>	Türkçenin İlk Sözlüğü Dîvânu Lugâti't-Türk'ten Özbek Türkçesine Bitki Adları	718
<i>Bakirov Qudratillo</i>	Turkiy dunyoda vaqt tushunchasi va uning o'rganilishi	734
<i>Sattorova Shahnoza</i>	O'zbek va turk tillarida bir xil etimologiyaga ega o'simlik nomlarining qiyosiy tahlili	739
<i>Maqsudova Feruza</i>	Muqaddas qadamjo nomlari – onomastika sohasining o'rganish obyekti sifatida	745
<i>Azizova Nilufar</i>	“Devonu lug'otit turk”dagi o'z qatlamga oid ijtimoiy munosabat semali leksemalar	750
<i>O'tkirbek Muhammad Sobir</i>	Arba'in she'rlarda “hayit” so'zining lingvopoetik timsollari	756
<i>Siddiqova Naimaxon</i>	Eskirgan so'zlarning eskirmagan ma'nolari	760
<i>Qasimova Sema</i>	“Kitabi-Dədə Qorqud” matnlərində qadin-kishi müraciət formalarinin üslubi, lingvistik və psixolingvistik tahlili	766
<i>Turdiyeva Roza</i>	O'zbek, qoraqalpoq va ingliz tillaridagi maqollarda zoonimlarning umumiy va milliy xususiyatlari	774